

PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ

Projekt "Akademia Młodego Prawnika" (POWR.03.01.00-00-T082/18-00) jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Obywatelstwo UE ma charakter **zależny** (niesamoistny), ponieważ obywatelstwo to posiada każda osoba posiadająca obywatelstwo państwa członkowskiego UE.

Traktaty UE wg daty wejścia w życie

1952	Europejska Wspólnota Węgla i Stali
1958	Traktaty rzymskie: <ul style="list-style-type: none">• Europejska Wspólnota Gospodarcza• Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM)
1987	Jednolity Akt Europejski: jednolity rynek
1993	Traktat o Unii Europejskiej — Maastricht
1999	Traktat z Amsterdamu
2003	Traktat z Nicei
2009	Traktat z Lizbony

Jednolity rynek przyczynił się do:

Rozwoju czterech swobód
przepływu:

- 1) Towarów
- 2) Usług
- 3) Ludzi
- 4) Kapitału

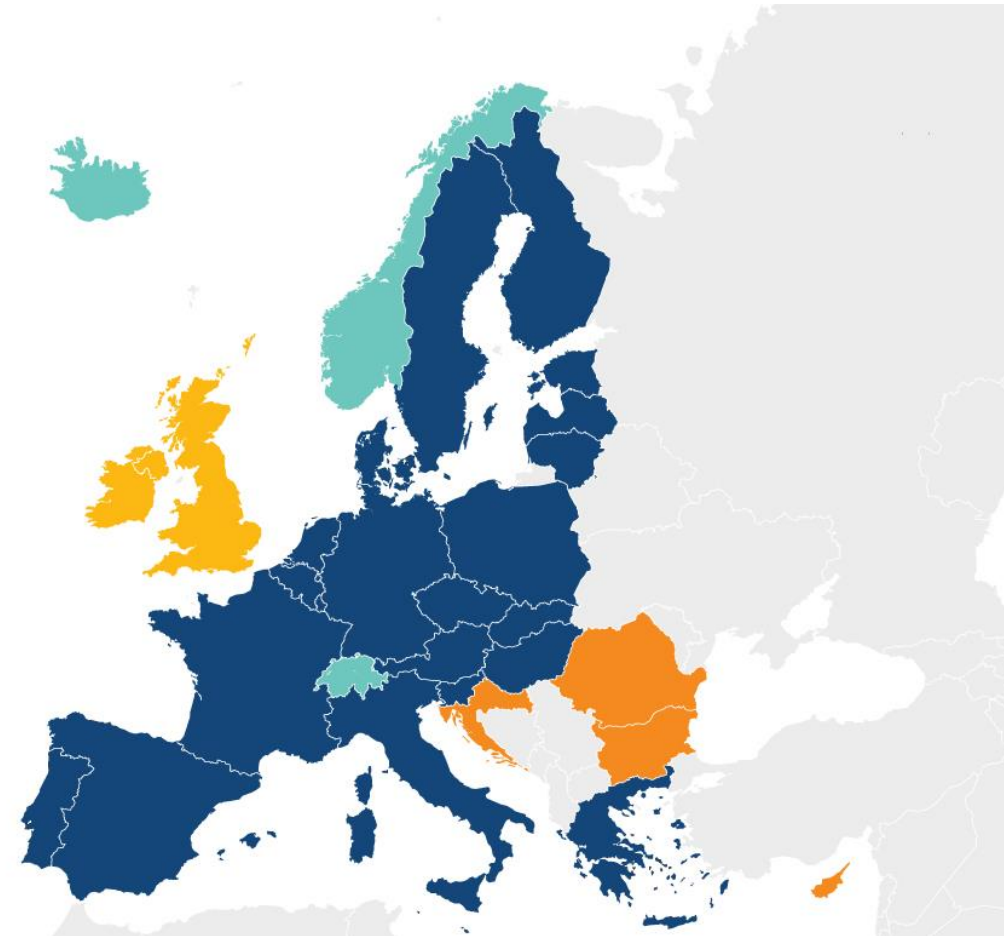
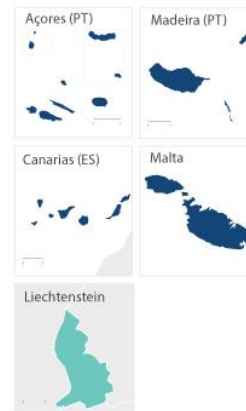
- 1) Rozwoju integracji europejskiej
- 2) poważnych redukcji cen wielu produktów i usług,
- 3) zaoferowania szerszego wyboru towarów konsumentom
- 4) powstania milionów nowych miejsc pracy.

Strefa Schengen

- 1) Znacznie wzmocniła międzynarodowy przepływ usług, towarów, usług, ludzi i kapitału,
- 2) Utworzona w celu zniesienia kontroli granicznych między większością państw UE
- 3) Skutkuje wzmocnioną kontrolą zewnętrznych granic UE (czym zajmuje się FRONTEX - - jedyna instytucja Unii Europejskiej mająca siedzibę w Polsce, w Warszawie)
- 4) Przyczyniła się do intensyfikacji współpracy policyjnej wewnątrz wspólnoty
- 5) Gwarantuje swobodę przewozu towarów na własny użytek na terytorium państw członkowskich UE

Schengen Area

- Schengen Area (EU)
- Schengen Area (non-EU)
- Schengen candidate country (EU)
- EU country outside Schengen Area

Kompetencje UE

zasada przyznania / zasada kompetencji powierzonych

„Zgodnie z zasadą przyznania Unia działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez Państwa Członkowskie w Traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. Wszelkie kompetencje nieprzyznane Unii w Traktatach należą do Państw Członkowskich”
(art. 5 ust. 2 TUE)

- Kompetencje wyłączne – art. 3 TFUE
- Kompetencje dzielone – art. 4 TFUE
- Kompetencje uzupełniające – art. 6 TFUE
- Kompetencje szczególne

Wykonywanie kompetencji - art. 5 TUE:
-Zasada proporcjonalności
-- zasada pomocniczości

Kompetencje wyłączne

„Jeżeli Traktaty przyznają Unii wyłączną kompetencję w określonej dziedzinie, jedynie Unia może stanowić prawo oraz przyjmować akty prawnie wiążące, natomiast Państwa Członkowskie mogą to czynić wyłącznie z upoważnienia Unii lub w celu wykonania aktów Unii” (art. 2 ust. 1 TFUE)

Kompetencje dzielone

„Jeżeli Traktaty przyznają Unii w określonej dziedzinie kompetencję dzieloną z państwami członkowskimi, Unia i Państwa Członkowskie mogą stanowić prawo i przyjmować akty prawnie wiążące w tej dziedzinie. Państwa Członkowskie wykonują swoją kompetencję w zakresie, w jakim Unia nie wykonała swojej kompetencji. Państwa Członkowskie ponownie wykonują swoją kompetencję w zakresie, w jakim Unia postanowiła zaprzestać wykonywania swojej kompetencji” (art. 2 ust. 2 TFUE)

Kompetencje wspierające

„W niektórych dziedzinach i na warunkach przewidzianych w Traktatach, Unia ma kompetencję w zakresie prowadzenia działań w celu wspierania, koordynowania lub uzupełniania działań Państw Członkowskich, nie zastępując jednak ich kompetencji w tych dziedzinach” (art. 2 ust. 5 TFUE)

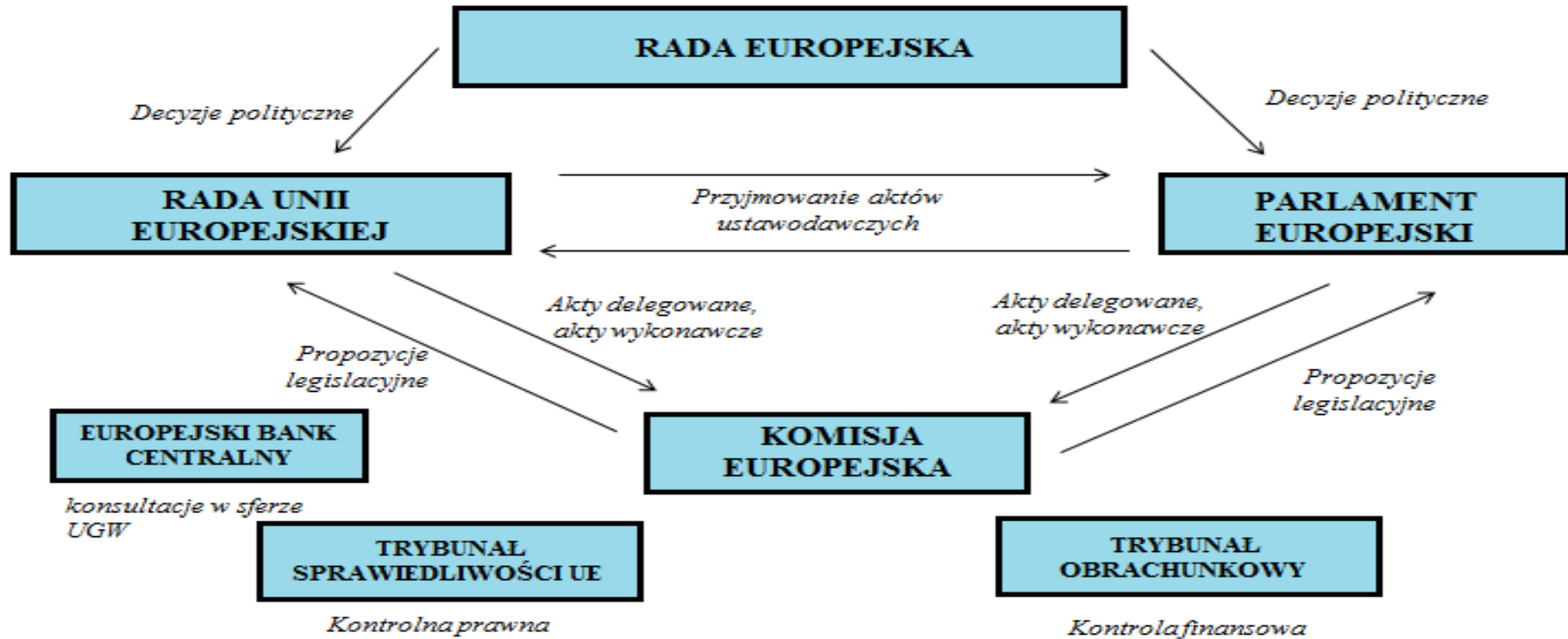
„Państwa Członkowskie koordynują swoje polityki gospodarcze i zatrudnienia na zasadach przewidzianych w niniejszym Traktacie, do których określenia Unia ma kompetencję” (art. 2 ust. 3 TFUE).

„Zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej Unia ma kompetencję w zakresie określania i realizowania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym stopniowego określania wspólnej polityki obronnej” (art. 2 ust. 4 TFUE).

Art. 352 TFUE - klauzula elastyczności

„1. Jeżeli działanie Unii okaże się niezbędne do osiągnięcia, w ramach polityk określonych w Traktatach, jednego z celów, o których mowa w Traktatach, a Traktaty nie przewidziały uprawnień do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, przyjmuje stosowne przepisy. Jeżeli przepisy te są przyjmowane przez Radę zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, stanowi ona również jednomyślnie na wniosek Komisji i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego”.

Instytucje UE

Parlament Europejski

- głos obywateli UE

Antonio Tajani, przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Rada Europejska i Rada

- głos państw członkowskich UE

Donald Tusk, przewodniczący Rady Europejskiej

Komisja Europejska

- działanie na rzecz wspólnego interesu państw członkowskich UE

Jean-Claude Juncker, przewodniczący Komisji Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej

PRAWO PIERWOTNE:

Traktaty założycielskie,
Traktaty zmieniające,
Traktaty akcesyjne

PRAWO WTÓRNE:

Wiążące:

- rozporządzenia
- dyrektywy
- decyzje

Niewiążące:

- zalecenia
- opinie

Formy aktów prawa wtórnego

Nazwa	Adresat	Cechy
Rozporządzenie	państwa członkowskie i obywatele	ogólny zasięg wiąże w całości bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich
Dyrektywa	tylko państwa członkowskie (wszystkie lub niektóre)	wiąże co do rezultatu wymaga wprowadzenia do krajowego porządku prawnego
Decyzja	państwa członkowskie lub osoby	wiąże w całości bezpośrednio skuteczna wobec indywidualnych adresatów
Zalecenie i opinia	instytucje UE, państwa członkowskie	niewiążące prawnie forma wyrażania opinii przez instytucje UE
Akty nienazwane	instytucje UE, państwa członkowskie	akty nieprzewidziane wprost w Traktatach zróżnicowany charakter prawny